

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: 1. Del : 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "1. Del : 1812-42", i Heiberg, Johanne Luise: *1. Del : 1812-42*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 295. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr05val-shoot-idm139983402754608/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: 1. Del : 1812-42

DEN ITALIENSKE OPERA I KJØBENHAVN.

Endnu en Nyhed gik over Sønnen denne Vinter, hvori jeg havde Hovedrollen: det lille nydelige versificerede Lystspil „Romeo og Giulietta“. Hvad der gav Anledning til dette Stykke, trænger til en Forklaring.

En Trup af italienske Sangere kaldtes i Begyndelsen af 1842 til at give 5 Forestillinger paa Hoftheatret; Høffet var fuldt af Begjæring for disse Forestillinger, og det blev en Mødsel at slutte sig til denne Begjæring, naar man vilde have Ord for at høre til det fine Selskab, og hvem vilde ikke høre hertil? Hoftheatret var propfuldt, hver Gang der blev spillet -- kort sagt, det var Mode at gaa i Hoftheatret. Denne italienske Trup hørte til de mid- 10 delmæssige, dog var der et Par nette Stenmer imellem. Det er riendommeligt for de Danske, at de sætte en overordentlig Pris paa alt Fremmed og Udenlandsk. Man har ingen Forestilling om det Afguderi, som blev drevet her med disse fremmede Sangere og Sangerinder. Ved Høffet, i høre og lave 15 Selskabskredse spillede disse Kunstnere Hovedrollen; man kappedes om at vise dem Opmærksomhed. Det blev Mode at lægge sig efter det italienske Sprog for at kunne tale med dem og forstaa dem paa Theatret som i Livet. De danske Damer laa formeligt paa Kæse for Tenorsangeren Rossi, saa den stakkels Mand neppe kunde gaa i Fred paa Gaden for disse entusiastiske Tilbederinder. Byens fornemste Damer gjorde Madame Forconi, en af Sel- 20 skabskredse Prinsdøttre, deres Opværelse, og man saa ofte Herskabsvogne udenfor den lille netre, og vist selv forundrede Sangerindes Dør.

Og hvorledes endte saa denne Enthousiasme? Som Alt, hvori der ikke er rigtig Rod. Da dette Selskab havde været her flere Aar efter hinanden, steg Vinden pludselig om. Det samme Publikum hyssede nu ad den forgudede 25 og feterede Mdm. Forconi, naar hun sang godt, ligesom det tilforn ofte havde skjenket hende stormende Applaus, naar hun var mindre heldig. Hof- fet trak sin Protection tilbage, og hele det fornemme Selskab fulgte efter. I Steden for at tidligere alle Døre fløj op, naar den lille Mdm. Forconi vilde lykkesligere Nogen med en Visit, negtede man sig nu hjemme, saa ofte 30 hun lod sig melde. Og da Døden skal have en Aarsag, som man siger, fandt paa een Gang de fornemme Damer, at man ikke kunde omgaaes med Mdm. Forconi, da de forsikrede, at „hendes Rygte ikke var det bedste“. Den stakkels Mdm. Forconi blev meget ulykkelig ved denne Overgang, der var hende uventet og uforklarlig; hun spurgte derfor om Aarsagen hertil; og nu blev der sagt hende, man havde erfaret, at hun ikke var Forconis ægte- 35 viede Hustru. Hun skrev nu hjem til Italien og skaffede nimodstgjelte Beviser for, at hun virkelig var hans Hustru, men Intet hjalp. Nu var det

Moden at være af en modsat Mening, Enthousiasmen skulde være forbi, og
 den var forbi. Jeg kjendte ikke Mdm. Forconi personlig, men ved dens
 Medfart fik jeg stor Interesse for hende og var oprørt paa hendes Vegne:
 jeg takkede Gud, at Heiberg ved sin Kjendskab til Verden havde holdt mig
 5 borte fra at udsætte mig for de Fornemmes Lær og Krænkelser. De bruge
 os Kunstnere kun alt for ofte som en Frugt, man presser Saften ud af, og
 derpaa kaste de os bort, naar Moden at giinre med os i deres Selskaber er
 forbi. En Dag kom en af disse fornemme Damer og uflagde mig Visit. Under
 dette Besøg klagede hun over, at jeg altid viste, jeg „Intet vilde have med
 10 dem at gjøre,“ som hun udtrykte sig, at jeg afslag alle Invitationer, og at
 Mange med hende søgde over, at jeg uddrog mig fra deres Selskab. Jeg
 var saa oprørt paa Mdm. Forconis Vegne, at det var mig umuligt at tilbage-
 holde et Angreb, da netop denne samme Dame havde hørt til hendes værste
 Beundere og nu var en af hendes heftigste Modstandere. Jeg bragte
 15 Mdm. Forconi paa Bane og sagde: at hun saae jo nu paa hende, hvor be-
 grundet den Mistillid var, som jeg nærede mod det fornemme Selskabs Sand-
 hed i dens Enthousiasme. „Hvad har Madame Forconi gjort?“ spurgte jeg
 hende, „siden Alverden trækker sig tilbage fra den Feirede, den Forgudede?“
 - „Man kan virkelig ikke omgaa hende,“ svarede hun, „thi hun er ikke den
 20 ædle Kvinde, som vi troede hun var.“ — „Hvorfor,“ spurgte jeg, „holdt De
 en lille omreisende Sangerinde, hvis tidligere Liv De ikke kjendte det mindste
 til, hvorfor holdt De hende for et Dydemonster? Og hvilken Grund har De
 nu til at tro, at hun ikke er det?“ — Jeg vedblev at tage Mdm. Forconis
 Forsvar saa varmt, som om det havde været min egen Sag, og endte med
 25 at sige, at nu agtede jeg med det Første at gjøre Mdm. Forconi en Visit, nu
 da alle hendes Beundere, til hvilke jeg ikke havde hørt, trak sig tilbage.
 Mdm. Forconi har vist aldrig haft nogen Anelse om (thi Visiten til hende
 kom dog ikke istand), at hun i mig har haft en saa kraftig Forsvarer ved
 denne og lignende Leiligheder. Men jeg har aldrig kunnet lade det upaataalt,
 30 naar et Menneske blev forurettet, enten dette Menneske var mig kjær eller
 ukjært. Verden er grossom baade i sin Røse og i sin Dadel, den straffer de
 Feirede, fordi den selv har begraet en Nærseghed i at overlade sig til en
 usand Enthousiasme; den er ligesom en Druken, der har sovet Hæsen ud
 og nu er flov og mat ovenpaa og skjænder paa Vinen i Stedet for paa sig selv
 35 for den overdrevne Nydelse. Efter dette sidste Ophold reiste den stakkels
 Mdm. Forconi bort, ensom og forladt, for aldrig mere at komme til et
 Sted, hvor hun formodentlig har haft sine lykkeligste og sine bitreste Timer.
 Denne Begivenhed gjorde et stærkt Indtryk paa mig. Jeg tænkte: Hvad be-
 tyder saa det Hele? H Publikum behandler ogsaa et Menneske som enhver
 40 anden Modeartikel; saa længe Moden holder sig, vil Alverden bære den; er

den forbi, bliver man til Latter ved at vise sig med den. Og at adsætte sig derfor er et menneskes højeste Opgave — din egen Opgave — at behage alle disse mange Individer, hvis Hjerter ere saa vanskelige at faafulde, hvis Kjærlighed er i Dag her, i Morgen der, — at varme dette Menneskeblod, der saa hurtigt atter afkøles og neppes grindedes, at det engang var varmt og flød raskere i Aærens. Dette var omtrent den Monolog, jeg holdt for mig selv.

Det var Enthusiasmen for den italienske Opera i den første Periode, som havde givet den anonyme Forfatter af „Romeo og Giulietta“ Lyst til at skrive sin kvikke Parodi. Enthusiasmen var nu kølet, og Stykket gjorde megen Lykke. Den skjulte, uegenlyttige Forfatter vilde ikke modtage det betydelige Honorar, men bad Heiberg skriftligt om at hæve Honoraret paa Theatronteateret, deraf at besørge en Gave til mig til Tak for Udførelsen af Hovedrollen i Stykket og derpaa ævends alt det Øvrige til Udbredelse af dansk Læsning i Slesvig. I dette anonyme Brev, som indeholdt mange smigrende Ord til mig, var tillige et smukt og morsomt Vers til den Stok, som jeg benyttede i Rollens Mandsdragt.

Man erfarede aldrig med Visshed, hvem Forfatteren var, uagtet man ikke skulde tro, at en Forfatter, der viste et saadant Kjendskab til Sproget og Rhythmerne, kunde lade det blive ved dette ene Forsøg paa den dramatiske Forfatterbane; Især da dette Forsøg var lykkedes saa godt. Den ukjendte Forfatter, dersom han lever, bringer jeg beved for første Gang min Tak for Gaven, da hans Anonymitet har hindret mig i tidligere at bringe den; men især takker jeg ham for hans originals Arbejde og for den Glæde, han beredte mig ved at spille deri.